Jemný úvod do SQL

Jaroslav Janda

Obsah

1	Předmluva	3
2	$\acute{\mathbf{U}}\mathbf{vod}$	3
3	Základní dotazy 3.1 Vypsání všech sloupců tabulky: FROM 3.2 Vypsání vyjmenovaných sloupců 3.3 Dynamický sloupec 3.3.1 Pojmenování nového sloupce: AS 3.4 Použití konstantního sloupce 3.5 Výběr řádků: WHERE 3.5.1 Zobrazení hodnot v určitém rozpětí: BETWEEN 3.5.2 Otestování některého znaku: LIKE 3.5.3 Výpis řádek s prázdným sloupcem: EMPTY() 3.6 Výpis výsledku na tiskárnu: TO PRINTER 3.7 Tříděný výpis: ORDER BY 3.8 Třídění podle více atributů 3.9 Výstup do textového souboru: TO FILE 3.10 Výstup do tabulky: INTO TABLE 3.11 Zamezení vypisování duplicitních řádek: DISTINCT	4 5 5 5 6 6 6 7 7 7 7 8 8 8 9
4	Agregační dotazy 4.1 Součet hodnot: SUM() 4.2 Seskupení hodnot: GROUP BY 4.3 Kritéria pro zařazení: HAVING	9 9 9 10
5	Dotazy na více tabulek5.1Výpis svázaných informací z druhé tabulky	10 10 10 10
6	Složené dotazy 6.1 Poddotaz s porovnávacími operátory 6.2 Poddotaz s IN 6.3 Poddotaz s EXIST 6.4 Poddotaz s ANY 6.5 Poddotaz s ALL	11 11 11 11 12 12
7	7.1 Vytváření tabulky: CREATE TABLE 7.2 Úprava struktury tabulky: ALTER TABLE 7.3 Přidání řádku: INSERT INTO 7.4 Vymazání řádku: DELETE FROM 7.5 Oprava dat: UPDATE	12 13 13 14 14
8	Závěr	14

1 Předmluva

Tato "příručka" vznikla jako jednoduchý návod pro základní vstup do SQL (Structured Query Language – Strukturovaný dotazovací jazyk). Při kompletaci této "příručky" byla použita, pro nastudování problému, kniha "Učíme se SQL" od Jana Pokorného (vydavatelství Plus). Pokud tedy chcete mít stručný začátek na mnohem více stránkách a za peníze, nebo chcete mít barevnou obálku, pak si můžete tuto knihu koupit. Pokud by sem někdo chtěl něco doplnit, nechť mi pošle o svém záměru zprávu na djanda@hotmail.com nebo krátkou zprávu na jaroslav.janda@sms.paegas.cz.

2 Úvod

Jak už bylo uvedeno výše (pro ty, co nečtou předmluvy ještě jednou), SQL znamená Structured Query Language (Strukturovaný dotazovací jazyk) a slouží pro tvorbu univerzálních dotazů v databázích. Dále také umožňuje zakládání tabulek (definování dat), ošetření přístupu k datům, sdílení dat nebo třeba zabezpečení databází. SQL je výhodné používat v kombinaci s některým výkonějším programovacím jazykem nebo databází. Struktura příkazů SQL je velmi názorná, a většinou na první pohled se dá zjistit, co bude příkaz provádět. Další text vyžaduje alespoň základní znalosti o databázích a programování. Pokud to pochopí i někdo, kdo takové znalosti nemá, budu velmi rád.

Pro příklady jsou použity následující tabulky:

Struktura tabulky: TABULKA.DBF

Field	Field Name	Туре	Width	Dec	Index
1	PRIJMENI	Character	20		No
2	JMENO	Character	15		No
3	TITUL	Character	10		No
4	RODNEC	Character	10		Desc
5	DIVIZE	Character	2		No
6	NASTUP	Date	8		No
7	PLAT	Numeric	12	2	No

PRIJMENI	JMENO	TTTUL	RODNEC	DIVIZE	NASTUP	PLAT
Janda	Jaroslav		7707231111	2	01/07/96	4000.00
Kriz	Jiri	Ing.	7302202222	2	01/01/95	8000.00
${\tt Adamec}$	Milos		7508011111	3	01/05/96	6500.00
Hanus	Jan	RNDr.	7012202222	1	01/07/96	9000.00
Zikmund	$\mathtt{Adam}$		7401201111	2	01/07/96	7000.00
${\sf Strasky}$	Lubos		7109092222	3	01/06/93	7500.00

Struktura tabulky: DIVIZE.DBF

Field	Field Name	Туре	Width	Dec	Index
1	DIVIZE	Character	2		No
2	POPIS	Character	20		No

DIVIZE POPIS

- 1 Reditel
- 2 Analytici3 Programatori

Použité typy písma a jejich význam:

• SELECT – klíčová slova ve struktuře příkazu a příkladech

- tabulka parametry ve struktuře příkazu
- PRIJMENI příklady

Další typy písma jsou použity omylem.

Nejlepší přístup k této "příručce" je, že si ji vezmeme na klín, sedneme k počítači a vše budeme zkoušet a experimentovat. Použité DBF soubory jsou standardně přiloženy k této "příručce". Příklady byly odzkoušeny v M\$ Visual FoxPro, a protože se (bohužel) jednotlivé interprety SQL liší (ač existuje norma ANSI/ISO, ale tak už to ve světě chodí), je možné že některé prostě nebudou fungovat.

3 Základní dotazy

Chceme-li pracovat z tabulkou a provádět nad ni některé operace, použijeme příkaz SELECT.

Následující pomocné příkazy vykonává příkaz SELECT v uvedeném pořadí (žádný z uvedených nemusí být použit, podrobnější popis a příklady použití jsou uvedeny níže):

- 1. FROM (výběr zdrojové tabulky)
- 2. WHERE (filtrovací podmínka)
- 3. DISTINCT (odstranění duplicitních řádek)
- 4. ORDER BY (setřídění)

Zde je uvedena struktura příkazu SELECT, převzata z nápovědy ve Foxce:

```
SELECT [ALL | DISTINCT] [TOP nExpr [PERCENT]]
        [Alias.] Atribut [AS Jméno_sloupce]
        [, [Alias.] Atribut [AS Jméno_sloupce] ...]
FROM [FORCE] [Jméno_databáze!]Tabulka [Lokální_alias]
        [[INNER | LEFT [OUTER] | RIGHT [OUTER] | FULL [OUTER] JOIN
                [Jméno_databáze!]Tabulka [Lokální_alias]
                [ON Připojovací_podmínka ...]
[[INTO Cilová_tabulka]
        | [TO FILE Jméno_souboru [ADDITIVE] | TO PRINTER [PROMPT]
        TO SCREEN]]
[PREFERENCE PreferenceName]
[NOCONSOLE]
[PLAIN]
[NOWAIT]
[WHERE Výběrová_podmínka [AND | OR Výběrová_podmínka2 ...]]
[GROUP BY Skupinový_sloupec [, Skupinový_sloupec ...]]
[HAVING Filtrovací_podmínka]
[UNION [ALL] SELECTCommand]
[ORDER BY Třídící_položka [ASC | DESC] [, Třídící_položka [ASC | DESC] ...]]
```

3.1 Vypsání všech sloupců tabulky: FROM

SELECT * FROM Tabulka

Příkaz provede vypsání všech sloupců tabulky.

```
PRIJMENI JMENO TITUL RODNEC DIVIZE NASTUP PLAT Janda Jaroslav 7707231111 2 01/07/96 4000.00
```

Kriz	Jiri	Ing.	7302202222	2	01/01/95	8000.00
${\tt Adamec}$	Milos		7508011111	3	01/05/96	6500.00
Hanus	Jan	RNDr.	7012202222	1	01/07/96	9000.00
Zikmund	Adam		7401201111	2	01/07/96	7000.00
Strasky	Lubos		7109092222	3	01/06/93	7500.00

Symbol * v SQL znamená symbol pro všechny sloupce.

3.2 Vypsání vyjmenovaných sloupců

SELECT Prijmeni, Jmeno, Titul, RodneC **FROM** Tabulka Příkaz provede vypsání všech vyjmenovaných sloupců.

PRIJMENI	JMENO	TITUL	RODNEC
Janda	Jaroslav		7707231111
Kriz	Jiri	Ing.	7302202222
${\tt Adamec}$	Milos		7508011111
Hanus	Jan	RNDr.	7012202222
Zikmund	Adam		7401201111
Strasky	Lubos		7109092222

3.3 Dynamický sloupec

SELECT Prijmeni, Jmeno, Titul, Plat, (Plat/30) **FROM** Tabulka Příkaz nám vydefinuje sloupec, který se spočte z některého z ostatních sloupců. Tento sloupec se pak přidá k vypisované tabulce.

PRIJMENI	JMENO	TITUL	PLAT	EXP_5
Janda	Jaroslav		4000.00	133.33
Kriz	Jiri	Ing.	8000.00	266.67
Adamec	Milos		6500.00	216.67
Hanus	Jan	RNDr.	9000.00	300.00
Zikmund	$\mathtt{Adam}$		7000.00	233.33
Strasky	Lubos		7500.00	250.00

V tomto příkladě se přidá plat v dolarech, nebo-li plat dělený 30. Nový sloupec tabulky je pojmenován automaticky dle konvencí použité databáze. K definici vypočteného sloupce lze použít i volání některého složitějšího programu, který daný sloupec vypočte.

3.3.1 Pojmenování nového sloupce: AS

SELECT Prijmeni, Jmeno, Titul, Plat, (Plat/30) $\mathbf{AS}$ 'Dolary' $\mathbf{FROM}$ Tabulka

Pokud máme potřebu si nově založený sloupec pojmenovat, uděláme to pomocí výše uvedeného postupu.

PRIJMENI	JMENO	TITUL	PI.AT	DOLARY
Janda	Jaroslav		4000.00	133.33
Kriz	Jiri	Ing.	8000.00	266.67
Adamec	Milos	_	6500.00	216.67
Hanus	Jan	RNDr.	9000.00	300.00
Zikmund	$\mathtt{Adam}$		7000.00	233.33
Strasky	Lubos		7500.00	250.00

Příkaz provede pojmenování nového sloupce jako "Dolary". Popis sloupce musí odpovídat konvencím použitého programu.

3.4 Použití konstantního sloupce

SELECT 'Příjmení:' AS 'Prijmeni', Prijmeni AS 'HODNOTA', 'Jméno:' AS 'Jmeno', Jmeno AS 'HODNOTA2' FROM Tabulka

Uvedený postup umožňuje založení konstantního sloupce, nebo-li sloupec který obsahuje konstantní hodnotou, například nápis.

```
PRIJMENI
           HODNOTA
                     JMENO
                             HODNOTA2
Příjmení:
           Janda
                     Jméno:
                             Jaroslav
Příjmení:
           Kriz
                     Jméno:
                             Jiri
Příjmení:
           Adamec
                     Jméno:
                             Milos
Příjmení:
          Hanus
                     Jméno:
                            Jan
Příjmení:
           Zikmund
                     Jméno: Adam
Příjmení:
           Strasky
                     Jméno: Lubos
```

3.5 Výběr řádků: WHERE

SELECT * FROM Tabulka WHERE Jmeno='Ja'

Pro výběr řádků, které odpovídají určitým podmínkám (podmínce), použijeme uvedený postup.

PRIJMENI	JMENO	TITUL	RODNEC	DIVIZE	NASTUP	PLAT
Janda	Jaroslav		7707231111	2	01/07/96	4000.00
Hanus	Jan	RNDr.	7012202222	1	01/07/96	9000.00

Při tomto výběru by se zobrazili i jména 'Jaromír', 'Jaroslava' atd. Pro výběr pouze jména 'Jaro' se musí použít znaménko přesně rovno "==". Pokud chceme zkombinovat více podmínek a vytvořit složitější dotaz, použijeme operátoru AND, OR nebo NOT. Operátor NOT se vztahuje na bezprostředně následující příkaz. Přehlednější a jistější formy dosáhneme použitím závorek "(" a ")". Jako srovnávací operátory můžeme použít:

- $\bullet$ = rovno
- == přesně rovno
- <>,! = nerovno (může se lišit podle použité aplikace)
- < menší než, <= menší nebo rovno
- > větší než, >= větší nebo rovno

Pro výběr podle datumu použijeme:

SELECT * FROM Tabulka WHERE Nastup <{01.06.96}

Zobrazí všechny pracovníky z tabulky, kteří nstoupili před "01.06.1996".

PRIJMENI	JMENO	TITUL	RODNEC	DIVIZE	NASTUP	PLAT
Kriz	Jiri	Ing.	7302202222	2	01/01/95	8000.00
${\tt Adamec}$	Milos		7508011111	3	01/05/96	6500.00
Strasky	Lubos		7109092222	3	01/06/93	7500.00

3.5.1 Zobrazení hodnot v určitém rozpětí: BETWEEN

SELECT * FROM Tabulka WHERE Plat BETWEEN 1000 AND 7000 BETWEEN slouží k zobrazení hodnot sloupce, které se nacházejí v určitém rozpětí.

PRIJMENI	JMENO	TITUL	RODNEC	DIVIZE	NASTUP	PLAT
Janda	Jaroslav		7707231111	2	01/07/96	4000.00
${\tt Adamec}$	Milos		7508011111	3	01/05/96	6500.00
Zikmund	Adam		7401201111	2	01/07/96	7000.00

Výsledkem je seznam pracovníků, kteří mají plat v rozmezí 1000 a 7000. To samé bychom mohli samozřejmě zapsat bez BETWEEN:

SELECT * FROM Tabulka WHERE Plat>=1000 AND Plat<=7000

3.5.2 Otestování některého znaku: LIKE

SELECT * FROM Tabulka WHERE Jmeno LIKE "___s%"

Uvedený postup slouží k otestování existence některého znaku na libovolném místě řetězce.

PRIJMENI	JMENO	TITUL	RODNEC	DIVIZE	NASTUP	PLAT
Janda	Jaroslav		7707231111	2	01/07/96	4000.00
Adamec	Milos		7508011111	3	01/05/96	6500.00
Strasky	Lubos		7109092222	3	01/06/93	7500.00

V tomto případě uvedený postup vyfiltruje všechny, kteří mají na pátém místě ve jméně písmenko "s". Znaky z filtrů, používané při dotazu na jména souborů? a *, jsou nahrazeny znaky _ (podtržítko) a % (procento).

Toho samého efektu můžeme dosáhnout pomocí:

SELECT * FROM Tabulka WHERE SUBS(Jmeno,5,1)='s'

3.5.3 Výpis řádek s prázdným sloupcem: EMPTY()

SELECT * FROM Tabulka WHERE EMPTY(Titul)

Slouží pro vypsání všech řádků tabulky, které nemají uvedenou prázdnou položku.

PRIJMENI	JMENO	TITUL	RODNEC	DIVIZE	NASTUP	PLAT
Janda	Jaroslav		7707231111	2	01/07/96	4000.00
Adamec	Milos		7508011111	3	01/05/96	6500.00
Zikmund	$\mathtt{Adam}$		7401201111	2	01/07/96	7000.00
${\sf Strasky}$	Lubos		7109092222	3	01/06/93	7500.00

Příkaz vypíše všechny pracovníky, kteří mají nějaký titul. Pokud naopak chceme řádky, v nichž položka uvedená je:

SELECT * FROM Tabulka WHERE NOT EMPTY(Titul):

PRIJMENI	JMENO	TITUL	RODNEC	DIVIZE	NASTUP	PLAT
Kriz	Jiri	Ing.	7302202222	2	01/01/95	8000.00
Hanus	Jan	RNDr.	7012202222	1	01/07/96	9000.00

3.6 Výpis výsledku na tiskárnu: TO PRINTER

SELECT * FROM Tabulka TO PRINTER

Provede vypsání výběru nejen na obrazovku, ale i na tiskárnu. Pokud bychom nechtěli výpis na obrazovku, použijeme:

SELECT * FROM Tabulka TO PRINTER NOCONSOLE

3.7 Tříděný výpis: ORDER BY

SELECT * FROM Tabulka ORDER BY Jmeno

Pro výpis tabulky, setříděné podle některého sloupce slouží klauzule ORDER BY.

PRIJMENI	JMENO	TITUL	RODNEC	DIVIZE	NASTUP	PLAT
Zikmund	$\mathtt{Adam}$		7401201111	2	01/07/96	7000.00
Hanus	Jan	RNDr.	7012202222	1	01/07/96	9000.00
Janda	Jaroslav		7707231111	2	01/07/96	4000.00

Kriz	Jiri	Ing.	7302202222	2	01/01/95	8000.00
Strasky	Lubos		7109092222	3	01/06/93	7500.00
Adamec	Milos		7508011111	3	01/05/96	6500.00

Tabulka bude setříděna podle jména a to vzestupně. Pro sestupné třídění se použije klauzule DESCENDING (zkráceně lze použít DESC), pro implicitní vzestupné třídění ASCENDING (zkráceně ASC).

SELECT * FROM Tabulka ORDER BY Jmeno DESCENDING

PRIJMENI	JMENO	TITUL	RODNEC	DIVIZE	NASTUP	PLAT
Adamec	Milos		7508011111	3	01/05/96	6500.00
Strasky	Lubos		7109092222	3	01/06/93	7500.00
Kriz	Jiri	Ing.	7302202222	2	01/01/95	8000.00
Janda	Jaroslav		7707231111	2	01/07/96	4000.00
Hanus	Jan	RNDr.	7012202222	1	01/07/96	9000.00
Zikmund	$\mathtt{Adam}$		7401201111	2	01/07/96	7000.00

Výsledkem je setříděná tabulka sestupně podle jména.

Pokud chceme třídit tabulku podle sloupce, jehož jméno například neznáme, nebo ho nechceme uvádět, použijeme:

SELECT * FROM Tabulka ORDER BY 2 DESCENDING

Získáme ten samý výsledek, jako v předchozím příkladu.

3.8 Třídění podle více atributů

SELECT * FROM Tabulka ORDER BY Prijmeni, Jmeno, Titul Třídit lze i podle více kritérií.

PRIJMENI	JMENO	TITUL	RODNEC	DIVIZE	NASTUP	PLAT
${\tt Adamec}$	Milos		7508011111	3	01/05/96	6500.00
Hanus	Jan	RNDr.	7012202222	1	01/07/96	9000.00
Janda	Jaroslav		7707231111	2	01/07/96	4000.00
Kriz	Jiri	Ing.	7302202222	2	01/01/95	8000.00
${\sf Strasky}$	Lubos		7109092222	3	01/06/93	7500.00
Zikmund	$\mathtt{Adam}$		7401201111	2	01/07/96	7000.00

Tabulka je současné setříděna nejprve podle příjmení a pak podle jména.

3.9 Výstup do textového souboru: TO FILE

SELECT * FROM Tabulka TO FILE Soubor

Provede výpis výsledku do textového souboru "Soubor". Všechny příklady uvedené v této "příručce", byly vytvořeny tímto postupem. Pokud chceme výstup k textovému souboru připojit:

SELECT * FROM Tabulka TO FILE Soubor ADDITIVE

3.10 Výstup do tabulky: INTO TABLE

SELECT * FROM Tabulka INTO TABLE Novatabulka

Provede výstup výsledku do tabulky "Novatabulka". Pro zapsání do dočasné tabulky, tzv. dočasného kurzoru:

SELECT * FROM Tabulka INTO CURSOR

Pro zapsání do pole použijeme:

SELECT * FROM Tabulka INTO ARRAY

Matice se automaticky založí podle velikosti výstupu.

3.11 Zamezení vypisování duplicitních řádek: DISTINCT

SELECT DISTINCT * FROM Tabulka

Uvedenou klauzuli použijeme, pokud nechceme vypisovat duplicitní řádky (aby byl řádek duplicitní, musí být duplicitní ve všech vypisovaných sloupcích).

4 Agregační dotazy

Tyto typy dotazů zpracovávají hodnoty z celých sloupců tabulky, v SQL nalezneme tyto funkce:

- SUM() součet numerických hodnot ve sloupci
- MIN() minimální hodnota ve sloupci
- MAX() maximální hodnota ve sloupci
- COUNT () počet numerických hodnot ve sloupci
- AVG() aritmetický průměr numerických hodnot ve sloupci

Vnořování uvedených funkcí do sebe, např. MIN(SUM()), není ve většině implementací SQL povoleno.

U agregačního dotazu zpracovává SQL klauzule v následujícím pořadí (některé uvedené klauzule nemusí příkaz obsahovat):

- 1. FROM
- 2. WHERE
- 3. GROUP BY
- 4. HAVING
- 5. výpočet hodnot řádku
- 6. DISTINCT
- 7. ORDER BY

4.1 Součet hodnot: SUM()

SELECT SUM(Plat) AS 'Celkem' FROM Tabulka

Uvedený postup použijeme pokud chceme provést součet sloupce tabulky. Podobně postupujeme i při aplikace ostatních klauzulí.

CELKEM 42000.00

Zobrazen je součet všech platů.

4.2 Seskupení hodnot: GROUP BY

SELECT Divize, SUM(Plat) AS 'Celkem' FROM Tabulka GROUP BY

Chceme-li provést seskupení součtů k některému sloupci, použijeme klauzuli GROUP BY.

DIVIZE CELKEM 1 9000.00 2 19000.00 3 14000.00

Zobrazen je součet platů v jednotlivých divizích.

4.3 Kritéria pro zařazení: HAVING

SELECT Divize, SUM(Plat) AS 'Celkem' FROM Tabulka GROUP BY Divize HAVING SUM(Plat)>10000

Klauzule omezuje rozsah tabulky tím, že z agregačních řádků vyřadí ty, které neodpovídají uvedené podmínce.

DIVIZE CELKEM 2 19000.00 3 14000.00

Výsledkem je součet platů v jednotlivých divizích, kdy plat přesahuje hodnotu 3500.

5 Dotazy na více tabulek

5.1 Výpis svázaných informací z druhé tabulky

SELECT Prijmeni, Jmeno, Titul, Popis FROM Tabulka, Divize WHERE Tabulka.Divize=Divize.Divize

Provede vypsání názvů divizí k jednotlivým pracovníkům podle vazby přes společný atribut 'Divize'.

PRIJMENI	JMENO	TITUL	POPIS
Janda	Jaroslav		Analytici
Kriz	Jiri	Ing.	Analytici
${\tt Adamec}$	Milos		Programatori
Hanus	Jan	$\mathtt{RNDr}$.	Reditel
Zikmund	${\tt Adam}$		Analytici
${\sf Strasky}$	Lubos		Programatori

Podmínka WHERE je nutná, jinak bychom získali kombinaci všech prvků z obou tabulek (přes prvek 'Divize'), bez této podmínky by navíc příkaz postrádat smysl. Pro vypsání všech atributů z tabulky 'Divize' můžeme použít:

SELECT Prijmeni, Jmeno, Titul, Divize.* FROM Tabulka, Divize WHERE Tabulka.Divize=Divize.Divize

PRIJMENI	JMENO	TITUL	DIVIZE	POPIS
Janda	Jaroslav		2	Analytici
Kriz	Jiri	Ing.	2	Analytici
Adamec	Milos		3	Programatori
Hanus	Jan	RNDr.	1	Reditel
Zikmund	$\mathtt{Adam}$		2	Analytici
${\sf Strasky}$	Lubos		3	Programatori

5.2 Sloučení navzájem nekonzistentních tabulek: UNION

Tímto příkazem se tato "příručka" nezabývá, neboť je v běžné praxi nepotřebný. Možná v další verzi.

5.3 Samosloučení

SELECT Tabulka.Prijmeni, Tabulka2.Prijmeni FROM Tabulka, Tabulka Tabulka2 WHERE Tabulka.Prijmeni < Tabulka2.Prijmeni

Výpis seznamu pro zápas ve stolním tenise, stylem "každý z každým". SQL umožňuje otevřít pomocí příkazu SELECT dvakrát tu samou tabulku, je pouze nutné druhé tabulce přiřadit jiný lokální alias.

PRIJMENI_A PRIJMENI_B Janda Kriz Zikmund Janda Strasky Janda Kriz Zikmund Strasky Kriz Adamec Janda AdamecKriz Adamec Hanus Adamec Zikmund Adamec Strasky Hanus Janda Hanus Kriz Hanus Zikmund Strasky Hanus Strasky Zikmund

6 Složené dotazy

6.1 Poddotaz s porovnávacími operátory

Kromě níže uvedených predikátů pro konstrukci poddotazú, lze použít i porovnávací operátory.

6.2 Poddotaz s IN

Pokud upravíme tabulku "Tabulka", že vyprázdníme "Divizi" u pracovníka "Janda", tak aby nám **SELECT * FROM** Tabulka vypsal:

PRIJMENI	JMENO	TITUL	RODNEC	DIVIZE	NASTUP	PLAT
Janda	Jaroslav		7707231111		01/07/96	4000.00
Kriz	Jiri	Ing.	7302202222	2	01/01/95	8000.00
Adamec	Milos		7508011111	3	01/05/96	6500.00
Hanus	Jan	RNDr.	7012202222	1	01/07/96	9000.00
Zikmund	Adam		7401201111	2	01/07/96	7000.00
Strasky	Lubos		7109092222	3	01/06/93	7500.00

Nyní potřebujeme získat seznam pracovníků nezařazených do divizí.

SELECT Prijmeni, Jmeno, Titul FROM Tabulka WHERE Tabulka. Divize NOT IN (SELECT Divize FROM Divize

PRIJMENI JMENO TITUL Janda Jaroslav

S pomocí predikátu IN vlastně provádíme kontrolu, zda je v tabulce "Divize" obsažena hodnota atributu "Divize" z "Tabulka".

6.3 Poddotaz s EXIST

Pokud si vezmeme úplně stejný příklad, jako předchozí s predikátem IN, napíšeme dotaz s pomocí EXIST takto:

SELECT Prijmeni, Jmeno, Titul FROM Tabulka WHERE NOT EXIST (SELECT Divize FROM Divize WHERE Divize.Divize=Tabulka.Divize) Predikát EXIST provádí test existence hodnoty v tabulce.

6.4 Poddotaz s ANY

Příklad vypsání pracovníků, jejichž divize je zanesena do tabulky "Divize", s použitím predikátu ANY:

SELECT Prijmeni, Jmeno, Titul FROM Tabulka WHERE Divize = ANY (SELECT Divize FROM Divize)

```
PRIJMENI JMENO TITUL
Kriz Jiri Ing.
Adamec Milos
Hanus Jan RNDr.
Zikmund Adam
Strasky Lubos
```

Predikát ANY provádí test na existenci alespoň jedné hodnoty.

6.5 Poddotaz s ALL

Predikát ALL provádí test na shodu všech hodnot.

7 SQL tabulky

7.1 Vytváření tabulky: CREATE TABLE

CREATE TABLE Divize (Divize c(2), Popis c(20)) Jelikož máme tuto tabulku již vytvořenou, slouží tento příklad pouze jako ukázkový. Pokud bychom tedy chtěli jakoby vytvořit novou, použili bychom výše uvedený příkaz. Vznikne nám pak toto:

```
Struktura tabulky: DIVIZE.DBF

Field Field Name Type Width Dec Index

1 DIVIZE Character 2 No
2 POPIS Character 20 No
```

Příkaz provede založení prázdné tabulky podle uvedených parametrů. Význam parametrů jednotlivých atributů je následující:

- $\mathbf{c}(d\acute{e}lka)$ znakový sloupec o délce $d\acute{e}lka$
- $\mathbf{n}(mist, des.mist$ číselný sloupec o počtu mist mist, z toho je des.mist desetinných, pro plovoucí desetinnou čárku se použije typ f
- l logická hodnota (délka je automaticky 1)
- d datové pole (délka je automaticky 8)
- m memo pole (délka je automaticky 10)

Struktura příkazu CREATE TABLE je následující (převzato z nápovědy Foxky):

```
CREATE TABLE | DBF Jméno_tabulky [NAME Dlouhé_jméno_tabulky] [FREE]

(Atribut Typ_atributu [(nŠířka_atributu [, nPrecision])]

[NULL | NOT NULL]

[CHECK Výraz [ERROR Zpráva]]

[DEFAULT Výraz]

[PRIMARY KEY | UNIQUE]

[REFERENCES Jméno_tabulky [TAG TagName1]]

[NOCPTRANS]
```

```
[, Atribut ...]
                [, PRIMARY KEY Výraz TAG TagName2
                |, UNIQUE Výraz TAG TagName3]
                [, FOREIGN KEY Výraz TAG TagName4 [NODUP]
                        REFERENCES Jméno_tabulky [TAG TagName5]]
                [, CHECK Výraz [ERROR Zpráva]])
| FROM ARRAY Jméno_pole
     Úprava struktury tabulky: ALTER TABLE
ALTER TABLE Divize RENAME COLUMN Popis TO Nazev
DIVIZE NAZEV
       Reditel
1
2
       Analytici
        Programatori
Provedení úpravy názvu atributu 'Popis' na 'Nazev'. Další možnosti úprav vyčteme
z výpisu syntaxe příkazu:
ALTER TABLE Jméno_tabulky
        ADD | ALTER [COLUMN] Atribut
                FieldType [(Šířka [, nPrecision])]
                [NULL | NOT NULL]
                [CHECK Výraz [ERROR Zpráva]]
                [DEFAULT Výraz]
                [PRIMARY KEY | UNIQUE]
                [REFERENCES Jméno_tabulky [TAG TagName1]]
                [NOCPTRANS]
ALTER TABLE Jméno_tabulky
        ALTER [COLUMN] Atribut
                [NULL | NOT NULL]
                [SET DEFAULT Výraz]
                [SET CHECK Výraz [ERROR Zpráva]]
                [DROP DEFAULT]
                [DROP CHECK]
ALTER TABLE Jméno_tabulky
        [DROP [COLUMN] Atribut]
        [SET CHECK Výraz [ERROR Zpráva]]
        [DROP CHECK]
        [ADD PRIMARY KEY Výraz TAG TagName2]
        [DROP PRIMARY KEY]
        [ADD UNIQUE Výraz [TAG TagName3]]
        [DROP UNIQUE TAG TagName4]
        [ADD FOREIGN KEY [Výraz] TAG TagName4
                REFERENCES Jméno_tabulky [TAG TagName5]]
        [DROP FOREIGN KEY TAG TagName6 [SAVE]]
        [RENAME COLUMN Atribut TO Atribut]
        [NOVALIDATE]
```

7.3 Přidání řádku: INSERT INTO

INSERT INTO Divize (Divize, Popis) VALUES ('4', 'Uklizecka')

```
DIVIZE POPIS

1 Reditel
2 Analytici
3 Programatori
4 Uklizecka
```

DIVIZE POPIS

Při přidávání řádku do tabulky nemusí být uvedeny všechny atributy tabulky, navíc jejich pořadí nemusí odpovídat pořadí, v jakém byly založeny.

Struktura příkazu INSERT INTO je následující (převzato z nápovědy Foxky):

```
INSERT INTO Jméno_tabulky [(Atribut1 [, Atribut2, ...])]

VALUES (Výraz1 [, Výraz2, ...])
```

7.4 Vymazání řádku: DELETE FROM

DELETE FROM Divize WHERE Popis='Programatori'

Provede vymazání záznamu, ve kterém je jméno divize 'Programatori'.

7.5 Oprava dat: UPDATE

Reditelka

Analytici

```
UPDATE Divize SET Popis='Reditelka' WHERE Divize='1'
Provede záměnu popisu divize na 'Reditelka' u všech záznamů kde číslo diviz
```

Provede záměnu popisu divize na 'Reditelka' u všech záznamů, kde číslo divize je '1'.

```
3 Programatori
4 Uklizecka

Struktura příkazu:

UPDATE [Jméno_databáze!]Jméno_tabulky

SET Jméno_sloupce = Výraz

[, Jméno_sloupce = Výraz ...]

WHERE Výběrová_podmínka [AND | OR Výběrová_podmínka ...]]
```

8 Závěr

DIVIZE POPIS

1

2

Pokud se někdo dočetl až sem, pak mu gratuluji a velmi mne potěší krátký pozdrav od takového člověka. Přeji mnoho úspěchů při používání SQL. Jestli budete SQL používat a přijdete na něco, co by tato příručka měla obsahovat, tak mne prosím informujte.

Sazba systémem $T_{E}X$ s nadstavbou $IAT_{E}X$